

Etusivu>Kanteen nostaminen>EU:n ja jäsenvaltioiden oikeudelliset järjestelmät>**Jäsenvaltioiden erikoistuomioistimet**

Vnútroštátne špecializované súdy

Latvia

V tomto oddiele je uvedený prehľad špecializovaných súdov v Lotyšsku.

Špecializované súdy

Ústavný súd Lotyšskej republiky

V súlade s [Ústavou Lotyšskej republiky](#) (*Latvijas Republikas Satversme*, ďalej len „ústava“) má Lotyšsko **Ústavný súd** (*Satversmes tiesa*), ktorý je nezávislým súdnym orgánom, ktorý rozhoduje o ústavnosti zákonov a iných právnych predpisov vo veciach, ktoré spadajú do jeho právomoci, ako aj o iných veciach, ktoré mu zo zákona prislúchajú. Ústavný súd má právomoc zrušiť zákony a iné právne akty alebo ich časti.

Podľa článku 16 [zákona o Ústavnom súde](#) (*Satversmes tiesas likums*) Ústavný súd **rozhoduje o veciach týkajúcich sa:**

ústavnosti zákonov;

ústavnosti medzinárodných dohôd podpísaných alebo uzatvorených Lotyšskom [aj pred ich schválením parlamentom (*Saeima*)];

súladu zákonov a iných právnych predpisov alebo ich častí s právnymi normami vyššej právnej sily;

súladu iných aktov (okrem administratívnych aktov) prijatých parlamentom, radou ministrov, prezidentom, predsedom parlamentu alebo premiérom so zákonom;

súladu príkazov, ktorými minister poverený radou ministrov pozastavil rozhodnutia prijaté obecným zastupiteľstvom, so zákonom;

súladu ustanovení vnútroštátneho práva Lotyšska s medzinárodnými dohodami, ktoré uzatvorilo Lotyšsko a ktoré nie sú v rozpore s ústavou.

Ústavný súd má sedem sudcov, ktorí sa schvaľujú parlamentnou väčšinou (t. j. najmenej 51 hlasov poslancov). Traja z nich sú schválení na návrh najmenej desiatich poslancov parlamentu, dvaja na návrh rady ministrov a ďalší dvaja na návrh plenárneho zasadnutia Najvyššieho súdu. Kandidáti na funkciu sudcu Ústavného súdu musia byť zvolení spomedzi sudcov Lotyšska.

Ústavný súd nemôže začať konanie z vlastnej iniciatívy; veci posudzuje až po doručení návrhu od osôb, ktoré na to majú zo zákona nárok.

Právo podať návrh na začatie konania týkajúceho sa ústavnosti zákonov a medzinárodných dohôd podpísaných alebo uzatvorených Lotyšskom (aj pred ich schválením parlamentom), súladu zákonov a iných právnych predpisov alebo ich častí s právnymi normami vyššej právnej sily alebo súladu ustanovení vnútroštátneho práva Lotyšska s medzinárodnými dohodami, ktoré uzatvorilo Lotyšsko a ktoré nie sú v rozpore s ústavou, sa priznáva týmto osobám a orgánom:

prezident;

parlament;

najmenej 20 poslancov parlamentu;

rada ministrov;

generálny prokurátor;

Dvor audítorov Lotyšska (*Valsts kontroles padome*);

obecné zastupiteľstvo;

ombudsman (*tiesībsargs*), ak inštitúcia alebo úradník, ktorý vydal napadnutý akt, neodstránil zistené nedostatky v lehote stanovenej ombudsmanom;

súd rozhodujúci v občianskom, trestnom alebo správnom konaní;

sudca katastrálneho úradu pri zápise nehnuteľnosti a súvisiacich práv do katastra nehnuteľností;

ktorákoľvek osoba, ktorej základné práva v zmysle ústavy boli porušené;

súdna rada v rámci svojich zákonom stanovených právomocí.

Právo podať návrh na začatie konania týkajúceho sa súladu iných aktov (okrem administratívnych aktov) prijatých parlamentom, radou ministrov, prezidentom, predsedom parlamentu alebo premiérom so zákonom sa priznáva týmto osobám a orgánom:

prezident;

parlament;

najmenej 20 poslancov parlamentu;

rada ministrov;

súdna rada v rámci svojich zákonom stanovených právomocí.

Právo podať návrh na začatie konania týkajúceho sa súladu príkazu, ktorým minister poverený radou ministrov pozastavil rozhodnutia prijaté obecným zastupiteľstvom, so zákonom sa priznáva obecnému zastupiteľstvu.

Vo veciach týkajúcich sa ústavnosti zákonov, predpisov a iných aktov rady ministrov, súladu ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov Lotyšska s medzinárodnými dohodami uzatvorenými Lotyšskom, ktoré nie sú v rozpore s ústavou, a ústavnosti medzinárodných dohôd podpísaných alebo uzatvorených Lotyšskom (aj pred ich schválením parlamentom) a zákonov alebo iných právnych predpisov alebo ich častí rozhoduje Ústavný súd zasadať v pléne. V ostatných veciach rozhoduje senát zložený z troch sudcov, pokiaľ Ústavný súd nerozhodne inak.

Rozsudok Ústavného súdu je právoplatný a nadobúda účinnosť v čase vynesenia. Rozsudok Ústavného súdu a výklad napadnutého ustanovenia, ktorý obsahuje, sú záväzné pre všetky orgány ústrednej a miestnej správy (vrátane súdov) a všetkých úradníkov, ako aj pre fyzické a právnické osoby.

Ustanovenie, ktoré Ústavný súd vyhlásil za nezlučiteľné s právnou normou vyššej právnej sily, sa považuje za zrušené s účinnosťou odo dňa uverejnenia rozsudku Ústavného súdu, pokiaľ Ústavný súd neurčí inak. Ak Ústavný súd považuje medzinárodnú dohodu podpísanú alebo uzatvorenú Lotyšskom za protiústavnú, rada ministrov je povinná zabezpečiť, aby bola dohoda zmenená, vypovedaná, aby sa jej platnosť pozastavila alebo aby sa pristúpenie k dohode bezodkladne stiahlo.

Hospodársky súd

Podľa ustanovení zákona o súdnej moci (*Likums par tiesu varu*) bol na rozhodovanie vo veciach, ako sa uvádza v zákone o občianskom súdnom konaní (*Civilprocesa likums*) a zákone o trestnom konaní (*Kriminālprocesa likums*), zriadený Hospodársky súd (*Ekonomisko lietu tiesa*). Nachádza sa v Ríge a je príslušný pre celé územie Lotyšska.

V rámci **občianskeho práva** je Hospodársky súd príslušný rozhodovať o:

žalobách vyplývajúcich zo zaistných zmlúv;

žalobách vyplývajúcich zo zmlúv k investičným službám a doplnkovým investičným službám;

žalobách súvisiacich s ochranou investícií podaných inými členskými štátmi Európskej únie proti orgánom Lotyšska;

žalobách vyplývajúcich z právnych vzťahov podnikových skupín;

žalobách vyplývajúcich z právnych vzťahov medzi členmi (akcionármi) akciových spoločností;

žalobách vyplývajúcich z dohôd o finančnom kolaterále;

žalobách vyplývajúcich z kapitálových transakcií so spriaznenými osobami v zmysle obchodného zákona (*Komerclikums*) a zákona o trhu s finančnými nástrojmi (*Finanšu instrumentu tirgus likums*);

žalobách vyplývajúcich z prevodu podnikov a podnikovej reštrukturalizácie s výnimkou žalôb od zamestnancov;

žalobách vyplývajúcich zo zmluvných záväzkov medzi stavebnými podnikmi vrátane subdodávateľov, pokiaľ ide o výstavbu akýchkoľvek budov triedy dva alebo tri, v prípade ktorých je potrebné stavebné povolenie, s výnimkou rezidenčných budov s jednou alebo dvomi obytnými jednotkami a funkčných štruktúr, ktoré sú k nim pripojené;

žalobách vyplývajúcich z porušení právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže;

žalobách vyplývajúcich z rozhodnutí zhromaždení členov (akcionárov) kapitálových štruktúr a návrhov týkajúcich sa likvidácie a platobnej neschopnosti úverových inštitúcií.

Hospodársky súd je zároveň v rámci **trestného práva** príslušný rozhodovať vo veciach:

financovania výroby, skladovania, premiestňovania, použitia alebo distribúcie zbraní hromadného ničenia, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 73.1 ods. 2 trestného zákona (*Krimināllikums*);

terorizmu, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 79.2 ods. 2 trestného zákona;

legalizácie príjmov z trestnej činnosti (článok 195 trestného zákona);

neoprávneného poberania dávok, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 198 ods. 2, 3 alebo 4 trestného zákona;

obchodného úplatkárstva, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 199 ods. 2 trestného zákona;

prijímania úplatkov, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 79.2 ods. 3 alebo 4 trestného zákona;

privlastnenia si úplatku, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 321 ods. 2, 3 alebo 4 trestného zákona;

sprostredkovania úplatkárstva, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 322 ods. 2 trestného zákona;

aktívnej korupcie, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 323 ods. 2 alebo 3 trestného zákona;

obchodovania s vplyvom, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 326.1 ods. 2 trestného zákona;

nezákonného žiadania o dávky a ich poberania, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 326.2 ods. 2 trestného zákona, a

nezákonného priznania dávok, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 326.3 ods. 2 trestného zákona.

Konania o odvolaniach proti rozhodnutiam Hospodárskeho súdu vedie Krajský súd v Rige (*Rīgas apgabaltiesa*).

Právne databázy

Názov a URL adresa databázy

Veci vedené na Ústavnom súde (vyhľadávanie)

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno, prístup je **bezplatný**.

Stručný prehľad obsahu databázy

Databáza obsahuje rozsudky Ústavného súdu Lotyšskej republiky.

Súvislosti

Vyhľadávacie rozhranie databázy a rozsudky v nej sú k dispozícii v lotyšskom a anglickom jazyku.

Odkazy

Ústavný súd Lotyšskej republiky

Posledná aktualizácia: 26/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.